

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
 Факультет міжнародних відносин
 Кафедра міжнародного туризму та країнознавства

УЗГОДЖЕНО
 Декан ФМВ

Ю. Волошин

«01» 09 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

А. Гудманян

«01» 09 2020 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Історія туризму»

Галузь знань 24 Сфера обслуговування
 Спеціальність: 242 Туризм
 Освітньо професійна програма: Туризмознавство

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Самостійна робота	Форма сем. контролю
Денна:	1	90/3	30	15	45	Д. залік Іс
Заочна	-	-	-	-	-	-

Індекс: РБ-17-242/20 – 1.7

СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2020

Робочу програму навчальної дисципліни «Історія туризму» розроблено на основі освітньої програми та робочих навчальних планів № ~~НБ~~Б-17-242/20, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 242 «Туризм», освітньо-професійної програми «Туризмознавство» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив:
доцент кафедри
міжнародного туризму та країнознавства

С.П. Фокін

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 242 «Туризм» (освітньо-професійна програма «Туризмознавство») – кафедри міжнародного туризму та країнознавства, протокол № 11 від 01.09.2020 р.

Завідувач кафедри

І. Дудник

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету міжнародних відносин, протокол № 7 від « 1 » 09 2020 р.

Голова НМРР

К. Сидоренко

ЗМІСТ

Сторінка

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	4
2. Зміст навчальної дисципліни	8
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання.....	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті.....	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	10

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розробляється на основі «Методичних

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія туризму»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2020
		стор. 2 з 14	

рекомендацій до розроблення робочої програми навчальної дисципліни», затвердженої розпорядженням № 071/роз від 10.07.2019 р. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою викладання дисципліни є комплексне вивчення історичних етапів розвитку туризму, розкриття особливостей подорожей, інфраструктури подорожей, видів туризму від найдавніших часів до сучасного етапу. Курс передбачає засвоєння студентами необхідних відомостей про найважливіші події в історії туризму, про знання, набуті попередніми поколіннями у сфері туризму: причини його зародження та розвитку.

Навчальна дисципліна «Історія туризму» виконує важливі світоглядні функції, відіграє синтезуючу роль відносно багатьох галузевих професійно-орієнтованих дисциплін.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння узагальнених в історії знань про подорожі, їх мотивацію, про еволюцію сфери гостинності тощо ;
- вивчення особливостей українського туризму, його історію на різних етапах, визначити сучасний стан вітчизняного туризму;
- оволодіння методами дослідження, що відображають особливості окремих етапів розвитку туризму, а також причини його зародження та розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності**:

- здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільства та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
- розуміння та власне осмислення основних світоглядних концепцій і принципів у навчанні і професійній діяльності
- здатність спілкуватися державною мовою
- знання та розуміння предметної області своєї професії
- розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів
- здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації
- здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнання міжкультурних проблем у професійній практиці.

Навчальна дисципліна «Історія туризму» є базовою для вивчення навчальних дисциплін: «Філософія сталого розвитку», «Країнознавство», «Туристичне краєзнавство», «Основи туризму», «Організація туристичних подорожей», «Організація екскурсійної діяльності».

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме: модуля №1 «Історія туризму у світі» та модуля № 2 «Історія туризму в Україні», кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Модуль 1. Історія туризму у світі

Тема 1. Періодизація туризму. Подорожі у стародавньому світі та у Середньовіччі.

Предмет, мета та завдання курсу «Історія туризму». Підручники та навчальні посібники з курсу. Огляд сайтів Інтернету, документальних джерел і публікацій. Структура навчального курсу та його виклад.

Періоди в історії туризму та їх особливості:

- 1) початковий етап розвитку туризму (передісторія туризму) - з найдавні часів до 1841 р.;
- 2) етап становлення організованого туризму (елітарного туризму) – з 1841 до 1914;
- 3) етап формування індустрії туризму (соціального туризму) - з 1914 до 1945;
- 4) етап масового туризму (глобалізації туристичної індустрії) – з 1945 р. до наших днів.

Початковий етап розвитку туризму. Подорожі первісної людини. Подорожі у стародавньому світі: єгиптян, фінікійців, греків, римлян. Архітектурні пам'ятки Стародавнього світу.

Подорожі Епохи Середньовіччя з: паломницькою метою, торгівельною метою, освітньою метою. Основні маршрути Середньовіччя. Пам'ятки Середньовіччя.

Великі географічні відкриття: передумови, особливості і періодів, наслідки Великих географічних відкриттів, зокрема, у сфері гостинності.

Тема 2. Географія туризму Епохи Просвітництва. Особливості подорожей Епохи Просвітництва. Пізнавальні та наукові подорожі. Результати подорожей Джеймса Кука, Вітуса Беринга, Александра Гумбольдта, Жана Лаперуза, Петра І.

Наукові дослідження материків: Африки, Північної Америки, Антарктиди. Дослідники: Мішель Адансон, Мунго Парк, Фрідріх Конрад Хорнeman, Карстен Нібур, Александр Маккензі, Іван Крузенштерн та Юрій Лисянський, Фадей Беллінсгаузен і Михайло Лазарев.

Особливості подорожей з метою: торгівлі, лікування, екскурсій, релігії.

Тема 3. Становлення організованого туризму. Туристична діяльність (1841 р. - 1914 р.). Томас Кук – організатор першої туристичної подорожі. Передумови та особливості першої подорожі. Підприємницький етап у туристичній діяльності Т. Кука.

Види турів запроваджені Т. Куком та особливості їх проведення:

- 1) розважальні подорожі;
- 2) пізнавальні подорожі;
- 3) закордонні тури;
- 4) круїзи;
- 5) паломницькі подорожі;
- 6) навколосвітня подорож;
- 7) освітні тури;
- 8) рекреаційні тури.

Технологічні нововведення запроваджені Т. Куком: турпакет за єдиною ціною, основи туристичного маркетингу, безпека подорожей тощо.

Розвиток туристичної сфери в країнах Європи: Німеччині, Франції, Італії, Швейцарії, Росії. Туристичні фірми, бюро, клуби й асоціації. Нові форми відпочинку («дачний туризм», «друзі природи»). Нові види туристичної діяльності (індивідуальні тури, морські подорожі). Виникнення спортивних клубів (гірського туризму, велосипедистів).

Подорожі з науковою та спортивною метою (1841 р. - 1914 р.). Давід Лівінгстон, Генрі Мортон Стенлі, Чарльз Дарвін, Нільс Адольф Ерік Норденшельд, Фредерік Кук і Роберт Пірі, Роберт Скотт, Руаль Амундсен, Петро Семенов (Тянь-Шанський), Микола Пржевальський, Микола Миклухо-Маклай, Георгій Сєдов, Онісім Панкратов.

Події у світі пов'язані з технічним прогресом, які мали вплив на туристичну сферу (розвиток транспорту, зв'язку тощо).

Тема 4. Формування індустрії туризму. Особливості розвитку туризму в міжвоєнний період:

- 1) поява перших державних та міжнародних туристичних організацій;
- 2) туризм як галузь економіки
- 3) туризм як частина культурного життя країн, та міжнародних відносин
- 4) статус - соціальний туризм
- 5) види туризму (спортивний, народний, екскурсії тощо)

Особливості туризму в європейських країнах: Швейцарії, Німеччині, Великобританії.

Вплив політики держав на туристичну сферу.

Транспорт. Позитивний вплив транспорту на внутрішній та міжнародний туризм:

- 1) автомобільний транспорт (зростання кількості автомобілів, прокат автомобілів, автобус найдоступніший громадський транспорт);
- 2) водний транспорт (20-30-ті рр. – «зоряний час» для організаторів морських перевезень);
- 3) повітряний транспорт (народження авіації, регулярні повітряні маршрути).

Сфера гостинності. Розвиток готельної індустрії. Конрад Хілтон. Заклади харчування. Уїллард Марріотт.

Подорожі: Руаль Амундсен, Гліб Травін, Отто Шмідт, Полярна експедиція «Північний полюс, Іван Папанін, Валерій Чкалов.

Туристична діяльність в СРСР: діяльність туристичних організацій. "Інтурист" – Всесоюзне акціонерне товариство з іноземного туризму. «Артек» - перший у СРСР санаторний піонерський табір.

Тема 5. Етап глобалізації туристичної індустрії. Особливості VI етапу туризму:

- 1) причини розвитку туризму (зростання добробуту населення, збільшення частки вільного часу, оплачувані відпустки, урбанізація);
- 2) активний розвиток і функціонування туристичної індустрії;
- 3) туризм - важлива (пріоритетна) галузь економіки;
- 4) туризм – масове явище.

Подорожі за екстремальних умов: Аллен Бомбар, Едмунд Хілларі і Норгей Тенсінг, Жак Пікар і Дон Волш, Жак-Ів Кусто, Наомі Уемура, Райнгольд Месснер, Джессіка Уотсон, Бьєрн Осланд. Тур Хейєрдал – найвідоміший мандрівник ХХ сторіччя.

Міжнародні туристичні організації. Світові та регіональні міжнародні туристські організації загального і галузевого характеру. Спеціалізовані організації в галузі туристичного бізнесу. Всесвітня туристична організація (UNWTO)

Види туризму у світі: автотуризм, круїзний туризм, повітряні подорожі, молодіжний туризм, паломницький туризм.

Види туризму в СРСР: самодіяльний туризм, шкільний туризм, соціальний туризм, морські подорожі, річкові подорожі, автомобільний туризм, подорожі автостопом, подорожі на залізничному транспорті, авіація в туризмі, іноземний туризм. «Зоряний час туризму».

Модуль 2. Історія туризму в Україні

Тема 1. Мандрівництво як прообраз туризму. Мандрівництво (подорожі) - передумова для виникнення сучасної потужної туристичної галузі. Подорожі іноземців територією України: Геродот, Страбон, арабські мандрівники, європейські мандрівники. Подорожі українців: княгиня Ольга, Св. Антоній, Яків Малік, Ігумен Данило, Василь Григорович-Барський, Олексій Чиріков, Юрій Лисянський, Єгор Ковалевський, Микола Міклуха-Маклай, Степан Макаров, Григорій Брусилов.

Тема 2. Розвиток інфраструктури подорожей. Транспорт. Значення транспорту для туристичної сфери. Залізничний транспорт в туризмі. Залізничні туристичні маршрути: сучасний період. особливості річкових круїзів в Україні. Річкові круїзи: сучасний стан. Автомобільний туризм. Автотуризм: сучасний стан

Заклади розміщення. XII-XIII ст. – зародження готельної справи на Русі. Перші заклади гостинності. Перші готелі. Готелі Києва (поч. ХХ ст.) Класифікація перших готелів: за розташуванням, за класом обслуговування. Готельна справа міжвоєнного періоду. Готельне

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія туризму»	Шифр документа	СМА НАУ РП 15.01.02-01-2020
		стор. 5 з 14	

господарство після 1945 р. Готельна індустрія: сучасний стан.

Тема 3. Розвиток екскурсійної справи. Крим - один з перших екскурсійних центрів Російської імперії. Заснування та діяльність Кримського гірського клубу. Діяльність Ялтинського екскурсійного бюро.

Наукові товариства II половини XIX ст. Діяльність наукових товариств України:

- 1) Київське товариство дослідників природи;
- 2) Київське відділення Російського технічного товариства;
- 3) Історичне товариство Нестора-Літописця;
- 4) Українське наукове товариство;
- 5) Орнітологічне товариство ім. К.Ф. Кесслера;
- 6) Миколаївське товариство аматорів природи;
- 7) Київське товариство з охорони пам'яток старовини та мистецтва.

Туристично-екскурсійна справа на зах. укр землях. Напрямок екскурсійної діяльності – народознавство. Іван Вагилевич - основоположник етнографічного туризму в Україні. Екскурсійна діяльність у м. Львів: туристично-краєзнавчий рух спрямований на збирання наукових матеріалів та туристично-краєзнавчий рух спрямований на фізичне виховання підростаючого покоління.

Екскурсійна справа у міжвоєнний період; Екскурсійна діяльність у навчальних закладах. Екскурсійна діяльність наукових установ.

Екскурсійна діяльність після 1945 року. Мета екскурсій – ідейно-політичне та атеїстичне виховання. Основна тематика екскурсій: історико-революційна, воєнно-історична, науково-природнича, мистецтвознавча;

Екскурсійна справа з 1991 року. Основна тематика екскурсій: історико-краєзнавча, релігієзнавча, світська, етнографічна. Головні туристсько-екскурсійні об'єкти в Україні.

Тема 4. Розвиток санаторно-курортної справи. Крим (кін. 19 поч. 20 ст.) - елітний курортний регіон. Передумови рекреаційного освоєння Криму. Ялта - аристократичний курорт «Російська Ніцца». Історія курорту Євпаторія. Саки - найстаріший грязелікувальний курорт на території колишньої Російської імперії.

Історія курортів України: Трускавця, Миргорода, Моршина, Бердянська.

Напрямки діяльності ЗАТ «Укрпрофтур».

Санаторно-курортна справа в незалежній Україні. Санаторно-курортні та оздоровчі заклади. Закон України «Про курорти».

Тема 5. Підготовка кадрів в Україні для туристичної галузі. Підготовка екскурсіводів. Підготовка інструкторів для самодіяльного туризму. Підготовка гідів-перекладачів. Асоціація екскурсіводів України. Туристичні кадри з вищою освітою. Персонал для туристичних організацій. Професійна підготовка фахівців у галузі туризму. Кадрові вимоги до провадження туроператорської діяльності.

Тема 6. Сучасний стан розвитку туризму в Україні. Аналіз сучасного стану туристичної діяльності в Україні: кількість туристичних підприємств, в'їзних і виїзних туристів, мета подорожей, туристичних потоків в цілому тощо.

Ключові туристичні події сучасного етапу:

- 1) 15 вересня 1995 р. - прийняття Верховною Радою України Закону України «Про туризм»;
- 2) з 1997 р. - Україна дійсний член Всесвітньої туристичної організації (ВТО);
- 3) 18 жовтня 2005 - прийняття України до Європейської туристичної комісії ;
- 4) Державна програма розвитку туризму: «Стратегія розвитку туризму та курортів до 2026 року»

Нормативно-правова база діяльності туризму. Галузеві стандарти в туризмі.

Друковані ЗМІ туристичної сфери.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Історія туризму у світі»									
1.1	Періодизація туризму. Подорожі у Стародавньому світі та у Середньовіччі.	1 семестр				1 семестр			
1.2	Географія туризму Епохи Просвітництва.	4	2	-	2				
1.3	Становлення організованого туризму: туристична діяльність.	4	2	-	2				
1.4	Становлення організованого туризму: подорожі з науковою та спортивною метою.	5	2	2	1				
1.5	Формування індустрії туризму: особливості розвитку туризму.	4	2	-	2				
1.6	Формування індустрії туризму: подорожі та туристична діяльність в СРСР.	5	2	2	1				
1.7	Етап глобалізації туристичної індустрії: подорожі.	5	2	2	1				
1.8	Етап глобалізації туристичної індустрії: Міжнародні туристичні організації.	9			5				
1.9	Етап глобалізації туристичної індустрії: види туризму у світі та в СРСР.		1	-	3				
1.10	Модульна контрольна робота № 1	4	-	1	3				
Усього за модулем №1		44	15	7	22				
Модуль № 2 «Історія туризму в Україні»									
2.1	Мандрівництво як прообраз туризму.	4	2	-	2				
2.2.	Розвиток інфраструктури подорожей – транспорт.	4	2	-	2				
2.3	Розвиток інфраструктури подорожей - заклади розміщення.	4	2	-	2				
2.4	Розвиток екскурсійної справи в Криму та на зах. укр землях (кін. ХІХ – поч. ХХ ст.).	6	2	2	2				
2.5	Розвиток екскурсійної справи після 1945 р.	4	2	-	2				
2.6	Розвиток санаторно-курортної справи.	5	2	2	1				
2.7	Підготовка кадрів в Україні для туристичної галузі.	5	2	2	1				
2.8	Сучасний стан розвитку туризму в Україні.	5	-		5				
2.9	Етап глобалізації туристичної індустрії: Міжнародні туристичні організації	5	1	1	3				
2.10	Модульна контрольна робота № 1	4	-	1	3				
Усього за модулем №2		46	15	8	23				
Усього за навчальною дисципліною		90	30	15	45				

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія туризму»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2020
		стор. 7 з 14	

2.3. Перелік питань для підготовки до екзамену або підсумкової контрольної роботи (в випадку диференційованого заліку).

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод;
- порівняльний.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою, аналізі та розкритті особливостей розвитку туризму в різні історичні періоди у світі та в Україні.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.1.1. Абрамов В. В. Історія туризму: підруч. / В. В. Абрамов, М. В. Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х: ХНАМГ, 2010. – 294 с.

3.1.2. Воронкова Л. П. История туризма и гостеприимства. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004. – 304 с.

3.1.3 Лиман С.І., Парфіненко А.Ю., Посохов І.С. Історія туризму: навчальний посібник (для студентів спеціальності «Туризм»). Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга», 2018. 372 с.

3.1.4.Макаренко С.Н., Саак А.Э. История туризма. – Таганрог: Издательство ТРТУ, 2003. – 94 с.

3.1.5. Смолій В.А., Федорченко В.К., Цибух В.І.. Енциклопедичний словник-довідник з туризму / Передмова В.М. Литвина. - К.:Видавничий Дім "Слово", 2006. - 372 с.

3.1.6. Соколова М.В. История туризма. – М.: Академия, 2007. – 352 с.

3.1.7. Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія туризму в Україні. – К.: Вища школа, 2002. – 195 с.

3.1.8. Федорченко В.К., Костюкова О.М., Дьорова Т.А., Олексійко М.М. Історія екскурсійної діяльності в Україні Навчальний посібник. - К.: Кондор. - 2004. - 166 с.

Допоміжна література

3.1.9. Магдович И.П. Очерки по истории географических открытий. – М.: Просвещение, 1967. – 716 с.

3.1.10. Мальська М.П., Худо В.В. Туристичний бізнес: теорія і практика. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. www.mon.gov.ua

3.3.2. www.unwto.org

3.3.3. www.epp.eurostat.ec.europa.eu

3.3.4. Методичні розробки кафедри (в електронному вигляді).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія туризму»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2020
		стор. 8 з 14	

балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів			
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль №1		Модуль №2	
	1 семестр	1 семестр	1 семестр	2 семестр
Виконання завдань на практичних заняттях	28 (сумарна)		28 (сумарна)	
Ведення конспекту лекцій (на дистанційному навчанні - виконання творчих робіт)	7		7	
Виконання робіт на контурній карті	5		5	
<i>Для допуску до МКР № 1-№ 2 студент має набрати не менше</i>	28 балів		28 балів	
Виконання модульної контрольної роботи	10		10	
<i>Підсумкова семестрова контрольна робота</i>				
Усього за модулем	50		50	
Семестровий залік	-			
Усього за дисципліною	100			

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю (табл.4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія туризму»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.02-01-2020
		стор. 9 з 14	

67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ змін	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				